

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

“ _____ ” _____ 2018 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Туроперейтинг

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 1401 «Сфера обслуговування»

напрямок підготовки 6.140103 «Туризм»

освітня програма «Туризм»

вид дисципліни обов’язкова

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2018/ 2019 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«28» серпня 2018 року, протокол №1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Подлепіна П.О., доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Протокол від «28» серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

_____ Парфіненко А.Ю.
(підпис)

Програму погоджено методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «28» серпня 2018 року №1

Голова методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

_____ Григорова-Беренда Л.І.
(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Туроперейтинг» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму 6.140103 «Туризм»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування системи теоретичних знань та прикладних вмінь і навичок щодо методологічного апарату технології туроперейтингу для вирішення конкретних економічних завдань, що виникають у сфері туристичної індустрії при розробці або просуванні нового тур продукту, заснуванні власного туристичного бізнесу, управлінні туристичними підприємствами або використанні послуг, що вони надають

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є теоретична та практична підготовка студентів фаху з питань:

- формування пакетних та індивідуальних програм туристичного обслуговування з використанням ресурсного потенціалу дестинації, (регіону, району, країни);
- формування взаємодії між всіма учасниками туристичного ринку, нормативно-правове забезпечення співпраці;
- моделювання програм туристичного обслуговування за різною метою подорожей, типом клієнтури, наявних туристичних атракцій;
- удосконалення процесів надання туристичних та паратуристичних послуг в пакетних турах тощо.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
7-й	7-й
Лекції	
26 год.	14 год.
Практичні, семінарські заняття	
26 год.	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
68 год.	106 год.
в т. ч. Індивідуальні завдання (курсова робота)	
30 год.	30 год.

1.6. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

- застосовувати теоретичні знання для аналізу та прогнозування тенденцій розвитку світового туристичного ринку, пропозиції та попиту на туристичні послуги;
- застосовувати нові форми та методи обслуговування в туризмі;
- розробляти та обґрунтовувати основні напрями удосконалення та підвищення ефективності організації роботи суб'єктів туристичної індустрії, забезпечення їх нормативно-правовою базою;
- застосовувати правила та порядок оформлення туристичних документів, виконання туристичних формальностей;
- набути професійних знань щодо технології та організації туристичних подорожей; страхування в туризмі; оформлення різних видів туристичних документів; визначення прав і обов'язків туристів, умов забезпечення й виконання претензійної роботи в туризмі; параметрів створення турпродукту підприємства, форм активізації туристичної активності, умов бронювання туристичного обслуговування; організації обліку і контролю надання послуг,

оформлення туристичної звітності; визначення та забезпечення безпеки туристичних подорожей.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи туropерейтингу

Характеристика основних понять як об'єктів вивчення дисципліни. Поняття «туropерейтинг» та види діяльності туropератора. Основні функції туropераторської діяльності. Класифікація та види туropераторів. Основні типи туropераторів. Основні функції туropераторів. Середовище функціонування туropерейтингу. Зовнішні та внутрішні фактори туropерейтингу. Структура та геопросторова організація туристичного ринку. Сучасні тенденції розвитку туropерейтингу.

Тема 2. Туropерейтинг та агентський бізнес: особливості організації та взаємодії

Нормативно-правові вимоги організації туropераторського та турагентського бізнесу. Регуляторні вимоги щодо організації туropераторського та турагентського бізнесу. Типова організаційна структура туropератора: взаємозв'язок роботи і підрозділів. Характер контрактних стосунків між туropератором і турагентством. Контрагентська мережа і основні умови агентських угод. Види та форми агентської роботи. Класифікація турагентів. Основні функції турагентів. Роль турагентств в турбізнесі. Формування збутової мережі туropераторів. Професійна етика та культура обслуговування клієнтів.

Тема 3. Технологія створення туристичного продукту та формування його асортименту

Зміст робіт з туристичного проектування. Асортимент послуг туropераторів. Диференціація пропозицій туropератора. Етапи розробки туру. Стадії планування туристичного пакету. Договірний план та переговори з постачальниками послуг. Послідовність робіт стосовно вибору

постачальників послуг (контрагентів). Перелік технологічної документації при формуванні турів. Калькулювання вартості туру.

Тема 4. Правила формування програм перебування туристів

Характеристика термінів: «програмне обслуговування в туризмі», «програма перебування туристів». Елементи програми туристичного обслуговування. Фактори, які впливають на структуру туру та комплектацію програм перебування туристів. Види програмних заходів та їх характеристика. Алгоритм розроблення програми обслуговування. Програма туристичного обслуговування. Правила розробки програм перебування туристів. Технологічні документи і правила їх оформлення. Визначення програмного туризму. Програмний туризм та особливості формування пакетних турів. Види програм обслуговування: рекреаційна, курортна, пізнавальна, спортивна, освітня, ділова та інші. Принципи формування туристсько-екскурсійних програм обслуговування.

Тема 5. Рецептивний та ініціативний туropolерейтинг

Поняття, зміст та особливості рецептивного та ініціативного туropolерейтингу. Оцінка туристичного ринку країни-партнера. Ресурси рецептивного туropolерейтингу. Туристичні ресурси рецептивного туropolейтингу в Україні. Оцінка туристичного ринку країни-партнера. Туристичні центри та дестинації рецептивного туropolейтингу. Формування каталогу пропозицій туropolератора. Особливості технологічного циклу прийому та організації відпочинку іноземних туристів. Брендуння, просування та організація збуту продукту туropolератора. Бонусні програми туropolераторів

Тема 6. Організація туристичних подорожей туropolераторами

Формування взаємовідносин з продуцентами (готельними підприємствами, авіаційними, залізничними, круїзними, екскурсійними компаніями та ін.) туристичних послуг. Форми співпраці рецептивних туropolераторів з продуцентами туристичних послуг. Особливості оформлення міжнародних договорів (контрактів) між туropolераторами та постачальниками

послуг: типова форму (зміст) договору (угоди) про співробітництво. Особливості договору чартеру (фрахту). Права та обов'язки сторін. Процедура бронювання пакетних турів. Правила оформлення замовлень на комплексне туристичне обслуговування. Види та форми розрахунків за туробслуговування.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Теоретичні основи туropolерейтингу	15	6	4			5	16	2				14
Тема 2. Туropolерейтинг та агентський бізнес: особливості організації та взаємодії	15	4	6			5	16	2				14
Тема 3. Технологія створення туристичного продукту та формування його асортименту	13	4	4			5	16	2				14
Тема 4. Правила формування програм перебування туристів	11	2	4			5	12	2				10
Тема 5. Рецептивний та ініціативний туropolерейтинг	13	4	4			5	16	2				14
Тема 6. Організація туристичних подорожей туropolератором	15	6	4			5	14	4				10
Підготовка до поточного тестового контролю	8					8						
Виконання курсової роботи	30					30	30					30
Усього годин	120	26	26			68	120	14				106

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні основи туropolерейтингу	4
2	Туropolерейтинг та агентський бізнес: особливості організації та взаємодії	6
3	Технологія створення туристичного продукту та формування його асортименту	4
4	Правила формування програм перебування туристів	4
5	Рецептивний та ініціативний туropolерейтинг	4
6	Організація туристичних подорожей туropolератором	4
	Разом	26

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість Годин	
		денна	заочна
1	<u>Тема 1. Теоретичні основи туropolерейтингу:</u> - виявити особливості організації туризму в основних макрорегіонах; - проаналізувати середовище функціонування туropolерейтингу та виявити зовнішні та внутрішні чинники розвитку туropolераторів в Україні; - систематизувати та порівняти діяльність головних суб'єктів туристичного ринку відповідно до діючого законодавства - виявити сучасні тенденції розвитку туropolерейтингу; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань	5	14
2	<u>Тема 2. Туropolерейтинг та агентський бізнес: особливості організації та взаємодії:</u> - за допомогою табличного методу проаналізувати нормативно-правову базу функціонування туropolерейтингу в Україні; - виявити типову організаційну структуру туropolератора: взаємозв'язок роботи і підрозділів; - на основі аналізу нормативної бази функціонування виконати порівняльну характеристику туropolератора та тур агента; - схематично зобразити збутову мережу туropolератора та дати стислу характеристику кожної ланки; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань;	5	14

3	<u>Тема 3. Технологія створення туристичного продукту та формування його асортименту:</u> - виявити фактори, які впливають на вибір географії подорожей; - проаналізувати процес сегментування туристичного ринку за основними ознаками; - навести приклади портрету споживача; - сформувати моделі пакетів турів відповідно до різних мотивацій подорожей; - охарактеризувати складові вартості туру; - підготуватися до усного опитування та роботи в групах за вказаними питаннями	5	14
4	<u>Тема 4. Правила формування програм перебування туристів:</u> - виявити фактори, які впливають на структуру туру та комплектацію програм перебування туристів; - опрацювати технологічні документи і вивчити правила їх оформлення; - розробити різні види програм перебування туристів в Україні (рекреаційна, курортна, пізнавальна, спортивна, освітня, ділова та інші.); - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань	5	10
5	<u>Тема 5. Рецептивний та ініціативний туropolерейтинг:</u> - проаналізувати туристичні ресурси рецептивного туropolерейтингу в Україні та розробити рекомендації щодо формування турів відповідно до результатів аналізу; - на основі реферування літератури та аналізу спеціалізованих сайтів розробити рейтинг туристичних дестинацій, які користуються найбільшою популярністю у іноземних туристів; - розробити та презентувати перспективний тур для активізації в'їзного туризму; - оцінити туристичний ринок країни-партнера (на прикладі будь-якої країни світу); - знайти вдалі приклади брендування, просування та організація збуту продукту ініціативного туropolератора; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань	5	14

6.	<u>Тема 6. Організація туристичних подорожей туроператором:</u> - проаналізувати особливості організації взаємовідносин між продуцентами туристичних послуг та туроператорами (залізничні та екскурсійні підприємства тощо); - охарактеризувати процедуру бронювання пакетних турів та правила оформлення замовлень на комплексне туристичне обслуговування; - виявити види та форми розрахунків за тур обслуговування; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань	5	10
7.	Підготуватися до поточного тестового контролю	8	
8.	Виконання курсової роботи та підготовка до її публічного захисту	30	30
	Разом	68	106

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання студента є видом позааудиторної самостійної роботи студента навчального чи навчально-дослідницького характеру, яке виконується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу і завершується разом із складанням підсумкового іспиту чи заліку із даної навчальної дисципліни. Метою такого виду роботи виступає самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Індивідуальні завдання з дисципліни сприяють більш поглибленому вивченню студентом теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Для покращення підготовки майбутнього спеціаліста, поглиблення запропонованого під час лекцій матеріалу програмою дисципліни передбачено виконання **курсорової роботи**.

Курсова робота — вид самостійної навчально-наукової роботи з елементами дослідження, що виконується студентами протягом семестру з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних за час навчання та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Тематика курсової роботи зазвичай є частиною наукового пошуку кафедри туристичного бізнесу. Проблеми наукового пошуку, зображені в курсових роботах студентів, можуть знайти своє продовження в дипломних роботах. Таким чином забезпечується наступність науково-дослідницької діяльності студентів від курсу до курсу, послідовність засобів і форм її проведення відповідно до логіки навчального процесу.

Кожен з студентів отримує індивідуальне завдання, що сприяє:

- поглибленому вивченню теоретичного матеріалу;
- формуванню вмінь використання методів аналізу та оцінки факторів, що визначають розвиток готельного господарства світу;
- залученню студентів до самостійної роботи з науковою літературою конкретного спрямування та розвитку навиків глибокого вивчення, узагальнення та систематизації підбраного матеріалу;
- розвитку здібностей до формулювання авторських висновків та пропозицій на основі проведеного дослідження.

Курсова робота виконується студентом самостійно і здається у встановлений кафедрою термін.

Передумовами виконання індивідуального завдання слугують:

- систематичне відвідування лекцій,
- активна участь в роботі на семінарських заняттях,
- творча ініціатива,
- відповідальність та організованість студента.

Вибір теми дослідження є відповідальним етапом для початкового науковця. Невдало вибрана тема може спричинити проблеми в процесі підготовки та написання роботи.

Для своєї наукової роботи студент може обирати тему самостійно, попередньо узгодивши її з лектором. Під час вибору теми слід користуватися наступними рекомендаціями:

- тема має бути актуальною,
- мати наукове та практичне значення;
- міститися в рамках наукових інтересів дисципліни «Туроперейтинг»;
- викликати особисту творчу зацікавленість студента.

Курсова робота повинна містити наступні обов'язкові складові:

- Титульний лист;
- Зміст;
- Вступ;
- Основна частина;
- Висновки;
- Список використаних джерел;
- Додатки (при необхідності).

Всі частини курсової роботи повинні бути пов'язані між собою (кожен наступний розділ є логічним продовженням попереднього).

Для своєї наукової роботи студент може обирати тему самостійно, попередньо узгодивши її з лектором. але для об'єктивного оцінювання змісту роботи рекомендується використовувати наступну тему та її можливі варіації за видами туризму та DESTINATIONAMI: **«Розробка туру (турпродукту) певного виду туризму».**

Робота виконується українською мовою. Загальний обсяг роботи не повинен перевищувати 35 сторінок.

Список використаних джерел - елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується

після висновків. Обов'язковим є наведення списку використаних джерел інформації, кількість яких становить близько 20 найменувань.

Текст роботи друкується за допомогою комп'ютера на стандартних білих аркушах паперу (формат А4). Друкування тексту одностороннє (на одній стороні аркушу) з використанням шрифтів текстового редактора Word (Times New Roman), колір – чорний, розмір – 14 пт, міжрядковий інтервал – полуторний, вирівнювання основного тексту – по ширині. Щільність тексту повинна бути однаковою. Текст дослідження необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: з лівого боку - 30 мм, з правого - 15 мм, зверху - 20 мм, знизу - 20 мм, абзац – 10 мм. Не допускається будь-які підкреслювання, виділення по тексту, окрім вказаних у представлених рекомендаціях.

Нумерація сторінок наскрізна. Першою сторінкою є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші, на змісті, на додатках та на сторінці зі списком використаної літератури номер сторінки не ставлять, але всі вони включаються до загальної нумерації. На наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки арабськими цифрами без крапки в кінці.

Назви розділів друкуються великими літерами (шрифт - жирний), Вирівнювання – по центру. Крапка після назв розділів, підрозділів, таблиць, діаграм, графіків не ставиться. Між назвою розділу і підрозділу витримують інтервал в один рядок.

При оцінці курсової роботи враховується ступінь розкриття теми та відображення головного змісту, глибина опрацювання відповідних тематичних джерел інформації, вміння застосовувати теоретичний матеріал для вирішення практичних проблем, логічність викладу, здатність робити висновки з проведеного дослідження, відповідність технічного оформлення зазначеним нормам, якість підсумкової співбесіди або доповіді. Оцінка дається кожному з вказаних елементів виконаної роботи.

Загальна оцінка складається з оцінки за саму роботу, оцінки за знання студентом матеріалу курсової роботи при її захисті.

Критеріями оцінки роботи є:

а) за формою:

- 1) збалансованість роботи за структурою і змістом;
- 2) правильність застосування цитат, оформлення посилань;
- 3) якість оформлення роботи в цілому відповідно до вимог, що пред'являються;

б) за змістом:

- 1) повнота розкриття теми, самостійність написання роботи;
- 2) логічність викладу матеріалу;
- 3) наявність рішення конкретних завдань;
- 4) наявність актуального графічного матеріалу;
- 5) уміння аналізувати теоретичний і практичний матеріал, робити узагальнення і висновки;
- 6) новизна і різноманітність фактичного матеріалу;

в) за рівнем захисту:

- 1) лаконічність та уміла презентація роботи;
- 2) чіткість і повнота відповідей на поставлені питання.

Загальна кількість балів за виконання курсової роботи – 20.

Форма проведення підсумкового оцінювання виконаного дослідження – публічна доповідь (3-5 хвилин) з подальшим відкритим обговоренням.

7. Методи контролю

Засвоєння тем (поточний контроль) здійснюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- Контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних, семінарських і практичних занять;
- Контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань;
- Контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу;
- Контроль та оцінювання вмінь вирішувати розрахункові, ситуаційні та евристичні задачі;
- Контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати їх.

Підсумковий контроль засвоєння тем здійснюється по їх завершенню на основі проведення тестових контрольних. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення певного блоку тем.

Семестровий підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового іспиту в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною програмою дисципліни.

Застосовуються такі методи контролю підготовки студентів:

- усні відповіді на семінарських заняттях;
- письмового експрес-контролю;
- колоквіум;
- тестові завдання;
- розрахункові задачі;
- виконання творчих завдань;
- розв'язування ситуаційних задач;
- виконанням індивідуальної семестрової роботи (реферати, аналітичні обзори).

Оцінка успішності студента є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих тем.

8. Схема нарахування балів

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни у 7 семестрі: вивчення тем (активна робота, виконання практичних завдань, виступи з доповідями та презентаціями) – 24 бали, поточний тестовий контроль – 16 балів (одне тестове завдання - 1 бал), успішне виконання та захист курсової роботи – 20 балів. Підсумковий контроль – 40 балів (з них: відповіді на теоретичні питання - 30 балів; тестові питання – 10 балів)

Поточний контроль та самостійна робота								Разом	Екзамен	Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Поточний тестовий контроль	КР			
4	4	4	4	4	4	16	20	60	40	100

КР – курсова робота

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

9. Рекомендоване методичне забезпечення

Основна література

1. Бабарицька В. К. Малиновська О. О. Менеджмент туризму. Туроперейтинг / В. К. Бабарицька. – К. : Вид. Львівськ, 2009. – 288 с.
2. Веткин, В. А. Технология создания турпродукта: пакетные туры: учебно-методическое пособие/ В. А. Веткин, Е. В. Винтайкина. – М.: Финансы и статистика, 2013. – 240 с.
3. Грачева, О.Ю. Организация туристического бизнеса: технология создания турпродукта: Учебно-методическое пособие/ О. Ю. Грачёва и [др.]. – М.: «Дашков и К», 2009. – 276 с.
4. Ильина Е. Н. Туроперейтинг: стратегия и финансы : учебник [Текст] / Е. Н. Ильина. – М. : Финансы и статистика, 2002. – 192 с.
5. Ильина Е. Туроперейтинг. Организация деятельности / Е. Ильина. – М. : ФИС, 2007. – 480 с.
6. Исмаев Д. К. Основная деятельность туристской фирмы : учебн. пособ. / Д. К. Исмаев. – М. : ООО Книгодел: МАРТ, 2005. – 158 с.
7. Кабушкин, Н. И. Организация туризма : учебник / Н. И. Кабушкин, А. П. Дурович. – М. : Новое знание, 2003. – 632 с.
8. Квартальнов В. А. Туризм как вид деятельности / В. А. Квартальное. – М. : Менеджмент туризма, 2002. – 288 с. 7. Кусков А. С. Туроперейтинг : учебник / А. С. Кусков, В Л. Голубева. – М. : ФОРУМ, 2009. – 400 с
9. Любавина, Н. Л. Технология и организация турагентской деятельности: учебное пособие/ Н. Л. Любавина, Л. А. Кроленко, Т. А. Нечаева. – М.: Издательский центр «Академия», 2014. – 256 с
10. Любавина, Н. Л. Технология и организация туроператорской деятельности: учебное пособие/ Н. Л. Любавина, Л. А. Кроленко, Т. А. Нечаева. – М.: Издательский центр «Академия», 2013. – 288 с.
11. Любіцева О.О. Методика розробки турів: Навч посібник. – К.: Альтерпрес, 2008. – 300 с.
12. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) / О. О. Любіцева. – 3-е вид. – К. : Альтпрес, 2005. – 253 с.

13. Маринин М. М. Туристские формальности и безопасность в туризме / М. М. Маринин. – М. : Финансы и статистика, 2004. – 144 с.
14. Михайліченко Г. І. Практика організації туристичних подорожей : навч. посібн. / Г. І. Михайліченко. – К. : КНТЕУ, 2003. – 156 с.
15. Організація туризму [Текст] : підручник / Л. М. Алексеєнко, Т. І. Божук, В. Я. Брич [та ін.] ; за заг. ред. В. Я. Брича. - Тернопіль : ТНЕУ, 2017. - 448 с.
16. Туропереїтинг [Текст] : підручник / В. Я. Брич, О. Є. Гарбера, О. Я. Гугул [та ін.] ; за заг. ред. В. Я. Брича. - Тернопіль : ТНЕУ, 2017. - 440 с.
17. Про туризм : Закон України в редакції від 18.11.2003 р. // ВВР. – 2004. – № 13. – Ст. 180.
18. Туризмологія (теорія туризму) : навч.-метод. посібн. зі спецкурсу. – К. : КУТЕП, 2010. – 70 с.
19. Туристский терминологический словарь : справочно-метод. пособие / авт.-сост. И. В. Зорин, В. А. Квартальное. – М. : Советский спорт, 1999. – 664 с.
20. Туропереїтинг: Учебник / А.С. Кусков, В.Л. Голубева. - М.: Форум, 2014. - 400 с

Допоміжна література

21. Воскресенский В. Ю. Международный туризм. Инновационные стратегии развития / В. Ю. Воскресенский. – М. : Изд. Юнити-Дана 2007. – 160 с.
22. Ганич Н. М. Міжнародний туризм і сфера послуг : підручник / Н. М. Ганич, Н. В. Антонюк, М. П. Мальська. – М. : Знання, 2008. – 661 с.
23. Джатадян Ю. А. Транспортное обеспечение в туризме / Ю. А. Джатадян, А. С. Кусков. – М. : Изд. КноРус, 2008. – 368 с.
24. ДСТУ 4268-2003. Послуги туристичні. Засоби розміщення туристів. Загальні вимоги: Від 01.07.04. – К. : Держспоживстандарт України, 2004.
25. ДСТУ 4269-2003. Послуги туристичні. Класифікація готелів. Загальні вимоги: Від 01.07.04. – К. : Держспоживстандарт України, 2004.
26. ДСТУ 4527-2006. Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення: Від 28.02.06. – К. : Держспоживстандарт України, 2006.
27. Европейский гостиничный маркетинг : учебн. пособ. [Текст] ; пер. с англ. – М. : Финансы и статистика, 2002. – 224 с.
28. Егоренков Л. И. Введение в технологию туризма / Л. И. Егоренков. – М. : Изд. Финансы и статистика, ИНФРА-М, 2009. – 304 с.
29. Исаева Т. Е. Речевая коммуникация в туризме / Т. Е. Исаева. – М. : Изд. Дашков и Ко, Наука-Спектр, 2009. – 240 с.
30. Котлер Ф. Маркетинг. Гостеприимство и туризм : учебник для вузов / Ф. Котлер, Дж. Боуэн, Дж. Мейкснз ; пер. с англ. под ред. Р. Б. Ноздревой. – М. : ЮНИТИ, 1998. – 420 с.
31. Любіцева О. О. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник / О. О. Любіцева, К. Бабаринька. – К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. – 335 с.
32. Мальська М. П. Міжнародний туризм і сфера послуг : підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич. – К. : Знання, 2008. – 661 с.

33. Мельниченко С. В. Інформаційні технології в туризмі: теорія, методологія, практика : монографія / С. В. Мельниченко. – К. : КНТЕУ, 2008. – 494 с.
34. Монтехано Монтанеро Структура туристического рынка : учебное пособие / Монтехано Монтанеро ; пер. с не пан. – Смоленск : Издательство СГУ, 1997. – 230 с.
35. Подлепина П.А. Некоторые аспекты деятельности туроператоров в современных условиях / П. А. Подлепина, К. С. Привалова // Актуальні проблеми міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу. Матеріали V науково-практичної конференції молодих вчених 11 грудня 2009 року. – Харків:ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2009. – С.267-270.
36. Подлепина П. О. Решетняк Ю.О. Роль туроператорів на ринку туристичних послуг // Актуальні проблеми міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу. Матеріали VII науково-практичної конференції молодих вчених 28 лютого 2014 року. – Харків:ХНУ імені В.Н. Каразіна. - С.167-169
37. Прикладной туроперейтинг : учеб. пособие / Д. С. Ушаков. - Москва ; Ростов-на-Дону : МарТ, 2004. – 413 с.
38. Про схвалення стратегії розвитку туризму і курортів: розпорядження КМУ від 06.08.2008 р. № 1088-р // Офіційний вісник України. – 2008. – № 60. – С. 27–32.
39. Сокол Т. Г. Основы туристической деятельности : підручник / Т. Г. Сокол. – К. : Грамота. 2006. – 264 с.
40. Ткаченко Т. І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу : монографія / Т. І. Ткаченко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. – 537 с.
41. Ушаков Д. С. Стратегическое планирование в туризме / Д. С. Ушаков. – М. : Изд. Феникс, 2007. – 288 с.
42. Ушаков Д. С. Инновации в туризме и сервисе / Д. С. Ушаков, Н. Н. Малахова. – М. : Изд. Издательский центр МарТ, Феникс, 2010. – 256 с.
43. Ушаков Д. С. Технологии выездного туризма / Д. С. Ушаков. – М. : Издательский центр МарТ, Феникс. 2010. – 448 с.
44. Ушаков Д. С. Технологии въездного туризма / Д. С. Ушаков, А. Н. Рубаник. – М. : Изд. Издательский центр МарТ, Феникс, 2010. – 384 с.
45. Черных Н. Технология путешествий и организация обслуживания клиентов / Н. Черных. – М. : Сов. спорт, 2002. – 320 с.
46. Чорненька Н. В. Організація туристичної індустрії : навч. посібн. / Н. Черных. – К. : Атіка, 2006. – 254 с.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Офіційний сайт Державного комітету статистики України – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua/.
2. Офіційний сайт компанії «Амадеус Україна». – Режим доступу : <http://www.amadeus.net.ua/rus/amadeusua.htm>.

3. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. – Режим доступу : www.mfa.gov.ua/mfa/ua/publication/content/1865.htm.
4. Офіційний сайт Української туристичної газети. – Режим доступу : <http://utg.net.ua/>
5. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організацій. – Режим доступу: <http://www2.unwto.org/en>
6. Офіційний сайт Готельного та ресторанного порталу. – Режим доступу: <http://prohotelia.com.ua/>
7. <https://www.edx.org/course/hospitality-tourism-china-global-hkpolyux-shtm001x>
8. <https://www.udemy.com/tripadvisor-training-tourism-online-marketing-travel-hotels-resorts/>
9. <https://www.udemy.com/transit-transportation-topics-for-international-travelers/>
10. <https://eliademy.com/catalog/tourism-marketing.html>
11. <https://eliademy.com/catalog/international-travel-tourism.html>
12. <https://eliademy.com/catalog/visa-application-travel-management.html>